

ประโยค ๑-๒
ปัญหา บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๗ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
- ก. อักษรเบื้องต้น.....ตัว ตั้งแต่ อ จนถึง..... ชื่อ..... ๑ (๒๕๖๓)
- ข. ฐานที่ตั้งที่เกิดของอักษร มี ๖ คือ..... ๑ (๒๕๖๒)
- ค. กรณที่ทำอักษร มี..... คือ..... ๑ (๒๕๖๒/๒)
๒. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้
- ก. อักษร ๗ ตัวนี้ คือ..... เกิดที่พื้น เรียกว่า..... ๑ (๒๕๖๒)
- ข. ว เกิดใน ๒ ฐาน คือ..... เรียกว่า..... ๑ (๒๕๖๓)
- ค. พยัญชนะที่มีเสียงไม่ก้อง เรียกว่า..... ได้แก่ พยัญชนะ..... ๑ (๒๕๖๒/๒)
๓. จงตอบคำถามต่อไปนี้
- ก. อักษรวิธี ว่าด้วยอะไร ๑ แบ่งเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ (๒๕๖๓/๒)
- ข. พยัญชนะไหนบ้าง เรียกว่าอรรค ๑ เพราะเหตุไรจึงเรียกชื่อนั้น ๑ (๒๕๖๓/๒)
๔. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๒๕๖๒)
- ก. จิริ+ปวาลี สนธิเป็น..... ๑
- ข. พหู+อาพาโร สนธิเป็น..... ๑
- ค. ตาสาห์ ตัดบทเป็น..... ๑
- ฌ. สาธุติ ตัดบทเป็น..... ๑
- ง. พยัญชนะอาคม มี ๘ ตัว คือ..... ๑
๕. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๒๕๖๒/๒)
- ก. สหุธา+อิธิ สนธิเป็น..... ๑
- ข. ปจุจตุต+เอาว สนธิเป็น..... ๑
- ค. เอตทโวจ ตัดบทเป็น..... ๑
- ฌ. อิจฺเจว ตัดบทเป็น..... ๑
- ง. ในพยัญชนะสนธิ สยโมโค มี ๒ อย่าง คือ..... ๑
๖. จงเติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่างต่อไปนี้ (๒๕๖๓/๒)
- ก. จตุตาโร+อิเม สนธิเป็น..... ๑
- ข. ตาส+อหฺ สนธิเป็น..... ๑
- ค. สเมตายสุมา ตัดบทเป็น..... ๑
- ฌ. ยถายิหฺ ตัดบทเป็น..... ๑
- ง. ในพยัญชนะสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณ ๕ คือ..... ๑
๗. จงตอบคำถามต่อไปนี้
- ก. ในนิคคหิตสนธิ ได้สนธิกริโยปกรณเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ (๒๕๖๓)
- ข. โนหตฺ, เอตทโวจ เป็นสนธิอะไร ๑ ตัดและต่ออย่างไร ๑ (๒๕๖๓)

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
เฉลย บาลีไวยากรณ์
สอบครั้งที่ ๗ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

- ก. อักษรเบื้องต้น ๘ ตัว ตั้งแต่ **อ** จนถึง **โ** ชื่อ สระ ฯ
ข. ฐานที่ตั้งที่เกิดของอักษร มี ๖ คือ

กณฺโ	คอ ๑
ตาลุ	เพดาน ๑
มฺหฺธา	ศีรษะก็ว่า ปุ่มเหงือกก็ว่า ๑
ทนฺโต	ฟัน ๑
โอฏฺโ	ริมฝีปาก ๑
นาสิกา	จมูก ๑ ฯ

ค. กรณที่ทำอักษรมี ๔ คือ

ชีวฺหามฺชฺ	ท่ามกลางลิ้น ๑
ชีวฺโหปคฺ	ถัดปลายลิ้นเข้ามา ๑
ชีวฺหคฺ	ปลายลิ้น ๑
สกุณฺจํ	ฐานของตน ๑ ฯ

๒. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

- ก. อักษร ๗ ตัวนี้ คือ **ต ถ ท ธ น, ล ส** เกิดที่ฟัน เรียกว่า **ทนต์ชา** ฯ
ข. **ว** เกิดใน ๒ ฐาน คือ ฟันและริมฝีปาก เรียกว่า **ทนต์โฏฐไซ** ฯ
ค. พยัญชนะที่มีเสียงไม่ก้อง เรียกว่า อโสมสะ ได้แก่ พยัญชนะที่ ๑ ที่ ๒ ในวรรคทั้ง ๕ คือ **ก ข, จ ฉ, ฎ ฐ, ต ถ, ป ผ** และ **ส** ฯ

๓. ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- ก. อักษรวิธี ว่าด้วยอักษร แบ่งเป็น ๒ คือ
สมัญญานิกิตาน แสดงชื่ออักษรที่เป็นสระและพยัญชนะ พร้อมทั้งฐานกรณ์ ๑
สนธิ ต่ออักษรที่อยู่ในคำอื่นให้เนื่องเป็นอันเดียวกัน ๑ ฯ
ข. พยัญชนะ ๘ ตัวนี้ คือ **ย ร ล ว ส ห ฬ อ** เรียกว่า อวรรค ฯ
(อวรรค) เพราะไม่เป็นพวกเป็นหมู่กันตามฐานกรณ์ที่เกิด จึงเรียกชื่อนี้อย่างนั้น ฯ

๔. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

- ก. **จิรฺ+ปวาลี**   สนธิเป็น   **จิรมฺปวาลี** ฯ
ข. **พหฺ+อาพาโร**   สนธิเป็น   **พหฺวาพาโร** ฯ
ค. **ตาสาหิ**   ตัดบทเป็น   **ตาสฺ+อหิ** ฯ
ฌ. **สาธฺตติ**   ตัดบทเป็น   **สาธฺ+อติ** ฯ
ง. พยัญชนะอาคม มี ๘ ตัว คือ **ย ว ม ท น ต ร ฬ** ฯ

๕. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้

- ก. **สพฺธา+อิธ**   เป็น   **สพฺธิธ** ฯ
ข. **ปจฺจตฺต+เอว**   เป็น   **ปจฺจตฺตตฺตฺตฺตฺ** ฯ

- ค. **เอตทโวจ**   ตัดบทเป็น   **เอต+อโวจ** ๑
- ฌ. **อิจุเจว**   ตัดบทเป็น   **อิติ+เอว** ๑
- ง. ในพยัญชนะสนธิ **สณโณโค** มี ๒ อย่าง คือ
    ข้อพยัญชนะที่มีรูปเหมือนกันอย่าง ๑
    ข้อพยัญชนะที่มีรูปไม่เหมือนกันอย่าง ๑ ๑
๖. ได้เติมคำที่ถูกต้องลงในช่องว่าง ดังต่อไปนี้
- ก. **จตุตาโร+อิเม**   สนธิเป็น   **จตุตาโรเม** ๑
- ข. **ตาส+อห**   สนธิเป็น   **ตาสาห** ๑
- ค. **สเมตาสุมมา**   ตัดบทเป็น   **สเมต+อายสุมา** ๑
- ฌ. **ยถายิห**   ตัดบทเป็น   **ยถา+อิห** ๑
- ง. ในพยัญชนะสนธิ ได้สนธิกิริยปกรณ ๕ คือ **โลโป ๑ อาเทโส ๑ อาคโม ๑ ปกติ ๑**
    สณโณโค ๑ ๑
๗. ได้ตอบคำถาม ดังต่อไปนี้
- ก. ในนิคคหิตสนธิ ได้สนธิกิริยปกรณ ๔ อย่าง คือ **โลโป ๑ อาเทโส ๑ อาคโม ๑ ปกติ ๑** ๑
- ข. **โนเหต** เป็นโลปสระสนธิ, ตัดบทเป็น **โนหิ+เอต** ลบสระหน้า คือ **อิ** ที่สุดแห่งศัพท์ **โนหิ** เสีย สนธิเป็น **โนเหต** ๑
- เอตทโวจ** เป็นอาเทสนิคคหิตสนธิ ตัดเป็น **เอต+อโวจ** ถ้าสระอยู่เบื้องปลาย แปลงนิคคหิตเป็น **ท** ต่อเป็น **เอตทโวจ** ๑